

JAUME BARTUMEU CASSANY
EXCAP DE GOVERN

10 de maig 1981

La Constitució del 1993 permet la consolidació positiva de l'Acord amb Europa

El dimecres passat, 14 de maig, a París, l'Institut François Mitterrand va organitzar el "Banquet du 10 mai", per a celebrar l'aniversari de la primera elecció a la presidència de la República, el 10 de maig del 1981, del candidat de l'esquerra socialista.

La gent d'Andorra hem d'estar agraïts al paper, decisiu, que va tenir el Copríncep francès, François Mitterrand, durant el procés constituent, des del 1990 fins al 1993, per donar l'empenta definitiva a l'adopció de la nostra Constitució.

Fa trenta anys, el dilluns 24 d'abril del 1995, vaig tenir el privilegi d'ésser convidat a una recepció que oferia François Mitterrand a les autoritats del Principat d'Andorra de l'Elysée, a París.

El President de la República Francesa i Copríncep d'Andorra arribava al final del seu segon mandat i volia acomiadar-se dels andorrans.

El discurs que va pronunciar fou impressionant i, alhora, emocionant. El Copríncep que més havia entès, compartit i acompanyat la voluntat del Consell General i del poble andorrà d'assumir i exercir la seva pròpia sobirania mitjançant la Constitució ens va recordar d'on veníem i ens va assenyalar cap a on ens dirigíem.

Ens ho va dir així:

"Vous avez le désir d'ouverture, d'évolution et de progrès qui l'a emporté sur tout le reste, cela vous est dû essentiellement car changer de statut à l'intérieur et sur le plan international d'ait

pas chose aisée. Vous avez maintenant une pleine responsabilité, une pleine responsabilité populaire et une pleine responsabilité internationale. C'est une évolution déterminante depuis l'origine. Certes le rôle des co-princes n'est pas terminés, vous l'avez désiré vous-même et cela peut-être un élément d'équilibre utile pour l'avenir. Mais vous savez qu'avec Monseigneur Marty nous avons pris le parti délibéré d'ouvrir au maximum les portes de l'avenir ; à vous maintenant d'en disposer".

**Els europeistes
estem convençuts
que Andorra
necessita un bon
acord d'associació**

També ens va assenyalar que Europa es trobaria al centre de la vida política, econòmica i social d'Andorra:

"Vous serez de plus en plus mêlés à la vie de l'Europe, par là à la vie du monde et en même temps vous tenez à garder votre personnalité. Il faudra donc à la fois être ouvert sur le monde extérieur, d'ailleurs vous n'y échapperez pas, et rester vous-mêmes. Cela c'est une responsabilité politique qui vous appartient et dont on peut penser qu'elle nécessitera un sens profond de la justice et de l'équilibre".

Aquestes paraules són, aquest mes de maig del 2025, plenament actuals.

Ens agradi o no, cada dia estem més vinculats a la vida

i a l'evolució d'Europa. Això no treu que teníem el 1995, i continuem tenint el 2025, la voluntat de mantenir la nostra personalitat. Però no ens podem escapar d'obrir el país al món exterior.

Aquesta responsabilitat política ens pertany a totes i a tots: institucions, partits polítics, organitzacions econòmiques i socials i al conjunt de la ciutadania.

Els europeistes, que estem convençuts que Andorra necessita un bon acord d'associació amb la Unió Europea i que volem que es trobi un embrancament positiu amb les institucions europees, defensem la signatura i ratificació de l'Acord d'associació assolit el desembre del 2023 a Brussel·les.

Dimecres passat a París ho vam comentar amb Jean Glavany, el president de l'Institut François Mitterrand, a la Maison de l'Amérique Latine, on es va fer l'acte. El compromís i la visió del que fou el Copríncep que ens va portar el procés constituent continuen inspirant la nostra acció política.

D'això vam parlar una bona estona amb Gilbert Mitterrand que, com em va recordar, és "fill de Copríncep". També en vaig parlar amb l'amic François Hollande, que era el convidat d'honor de la celebració d'enguany, i amb Bernard Cazeneuve, exprimer ministre de François Hollande.

Hem de tenir Europa en l'horitzó perquè l'Acord d'associació no és una opció, és una necessitat.